

Toetsing Wet natuurbescherming Bestemmingsplan Boeldershoek 2018

Projectnummer: 8866
Datum: 4-6-2018
Opgesteld: G. Lubbers, adviseur ecologie
Gecontroleerd: M. Leenen, adviseur ecologie

Inleiding

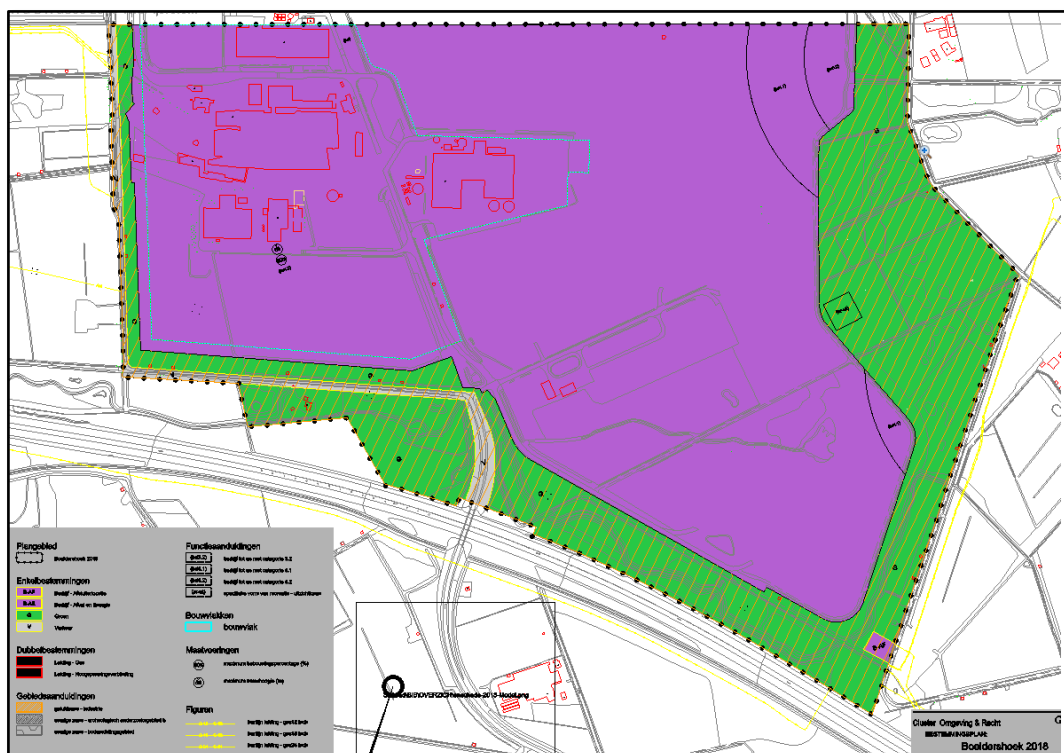
Ten behoeve van de actualisatie van het Bestemmingsplan Boeldershoek 2009 is een effectenbeoordeling noodzakelijk in het kader van de Wet natuurbescherming. De Boeldershoek is een afvalverwerkingslocatie op de grens tussen Enschede en Hengelo. In 2011 zijn voor de Boeldershoek twee bestemmingsplannen vastgesteld; één voor het deel in Enschede en één voor het Hengelose deel. Beide plannen hebben de naam 'Boeldershoek 2009' en hebben een gezamenlijke plantoelichting. Het Enschedese plan wordt thans geactualiseerd. In deze notitie worden de effecten van het geactualiseerde bestemmingsplan beoordeeld op beschermde soorten in de Wet natuurbescherming.

Afbeelding 1. Begrenzing plangebied bestemmingsplan Boeldershoek 2018 (indicatief rood omkaderd, bron: Gemeente Enschede 2018).

Bestemmingsplan Boeldershoek 2018

In een memo van de gemeente Enschede is de opzet van het nieuwe bestemmingsplan toegelicht en worden de verschillen benoemd ten opzichte van het bestemmingsplan 2009. Het plan legt hoofdzakelijk het bestaande gebruik vast en bestaande waardevolle ruimtelijke structuren en belangen in de omgeving blijven beschermd. Vergunde afwijkingen van het bestaande plan worden , wanneer nodig, positief bestemd. De mogelijkheden om nieuwe grote (industriële) ontwikkelingen door te voeren worden in het plan niet vergroot. Een belangrijk criterium daarbij is en blijft of het m.e.r.- of m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit betreft. Voor dergelijke activiteiten wordt per geval een separate procedure doorlopen. Het BP 'Boeldershoek 2018' geeft op een aantal punten meer flexibiliteit en mogelijkheden voor het optimaal benutten van het bestaande terrein, zonder dat daar de omgeving nadelig door wordt beïnvloed. Het gaat met name om vereenvoudigingen, praktische aanpassingen en actualisaties als gevolg van ontwikkelingen in de omgeving. In basis betreft het een voortzetting van datgene dat het BP 'Boeldershoek 2009' nu al mogelijk maakt. Voor de bedrijfsbestemming buiten het bouwvlak worden in ieder geval geen structurele wijzigingen of ontwikkelingen mogelijk gemaakt die een effect op aanwezige beschermde soorten zouden kunnen hebben. Voor de bedrijfsbestemming binnen de begrenzing van het bouwvlak is die kans groter vanwege de bouw mogelijkheden en de intensievere bedrijvigheid. Daarom is voor dat gebied een effectenbeoordeling op aanwezige beschermde planten- en diersoorten toegevoegd.

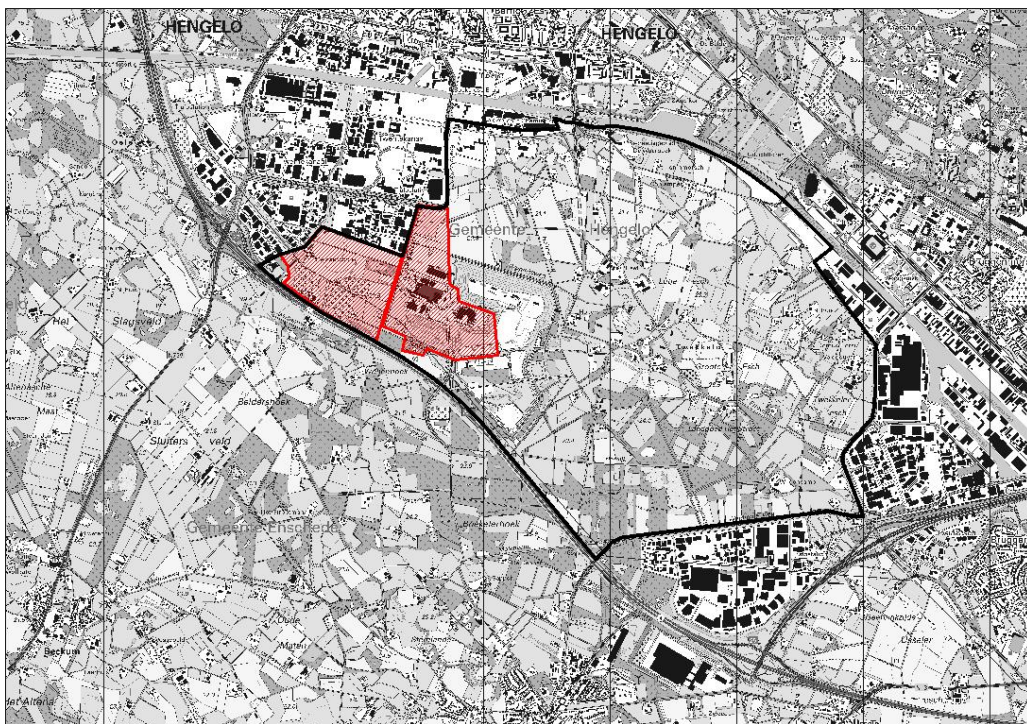

Abbeelding 2. Bestemmingsplankaart Boeldershoek 2018 (Bron: Gemeente Enschede, mei 2018). Met een lichtblauwe lijn (linksboven) wordt het bouwvlak begrensd. De paarse kleur betreft bedrijfsbestemmingen, de groene kleur de bestemming 'groen'.

Flora- en faunaonderzoeken

In 2013 is het gebied Tweekelo, waar het plangebied Boeldershoek onderdeel van uit maakt, uitgebreid onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. De resultaten zijn vastgelegd in het Soortmanagementplan Tweekelo (Lubbers, 2015).

In 2017 is voor een deel van het terrein van Twence een actualiserend onderzoek uitgevoerd (Lubbers, 2018: afbeelding 3). Het onderzoek heeft zich op basis van de uitkomsten van het uitgebreide onderzoek uit 2013 gericht op een aantal specifieke beschermde soorten en soortgroepen, in relatie tot locaties waar de komende jaren ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien in combinatie met het beschermingsregime van de soorten en te verwachten effecten.

Afbeelding 3. Ligging en begrenzing onderzoeksgebied(en) 2017 (rode arcering) en het onderzoeksgebied van het Soortmanagementplan in 2013 (zwarte lijn).

Beschermde soorten

Binnen de begrenzing van het bestemmingsplangebied zoals weergegeven in afbeelding 2, komen een aantal in de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor. Naast algemene en licht beschermde soorten als egel, konijn, haas en diverse soorten muizen gaat het ook om minder algemene en strikter beschermde soorten. Bij het actualiserend onderzoek in 2017 zijn in het gebied buizerd, boomvalk en oehoe vastgesteld. Van oehoe is de nestlocatie bekend, van buizerd en boomvalk niet. Duidelijk is wel dat de nestlocaties van genoemde soorten zich zeker niet binnen het bouwvlak van het bestemmingsplan 2018 bevinden. Naast broedvogels zijn in het gebied een aantal (strikter beschermde) vleermuizen vastgesteld. Het gaat om kleine aantallen foeragerende dieren van gewone

dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en een onbekende soort van het geslacht *Myotis* (zgn. '*Myotis spec.*'). Verblijfplaatsen van deze soorten zijn niet vastgesteld, belangrijke vliegroutes of foerageergebied evenmin. Van rosse vleermuis worden één of meerdere verblijfplaatsen vermoed in bomen buiten het bouwvlak, maar binnen het bestemmingsplangebied.

Genoemd wordt ook de aanwezigheid van de grote weerschijnvlinder, waarvan in juni 2017 een exemplaar is gezien binnen het bouwvlak. Het leefgebied van de soort bestaat uit een bosrijke omgeving dat op veel plaatsen op de stortlobben buiten het bouwvlak aanwezig is. Geschikt leefgebied binnen het bouwvlak ontbreekt. De waarneming heeft waarschijnlijk betrekking gehad op een rondzwervend dier. Net als bij het uitgebreide onderzoek in 2013 is ook in 2017 de steenmarter in het gebied aangetroffen. Verblijfplaatsen van de steenmarter zijn niet vastgesteld, maar bevinden zich waarschijnlijk buiten het bouwvlak in de rust en dekking van de ruig begroeide stortlobben. Andere strikt beschermde dier- of plantensoorten zijn niet vastgesteld en worden hier op basis van het ontbreken van geschikt leefgebied en het intensieve gebruik van grote delen van het plangebied ook niet verwacht.

Effectenbeoordeling

Zoals beschreven in voorgaande paragrafen betreft het nieuwe bestemmingsplan 2018 buiten het bouwvlak een voortzetting van het huidige bestemmingsplan (2009). Grootchalige ruimtelijke ontwikkelingen die een effect kunnen hebben op aanwezige beschermde soorten kunnen niet zondermeer plaatsvinden en moeten per situatie en ontwikkeling worden beoordeeld op eventuele effecten.

Relevant zijn eventuele effecten op beschermde soorten binnen de in afbeelding 2 begrensde bouwvlak, inclusief eventuele effecten op beschermde soorten in de directe omgeving.

Op basis van het actualiserend onderzoek uit 2017 wordt geconcludeerd dat dit gedeelte van het plangebied, als ook de directe omgeving, geen bijzondere betekenis heeft voor strikt beschermde en ontheffingsplichtige soorten. Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld van vleermuizen of vogelsoorten waarvan de verblijfplaatsen een jaarronde bescherming geniet. Een aandachtspunt is de mogelijke vestiging van de slechtvalk in de nestkast op het dak van de afvalverwerkingscentrale. In 2017 heeft in de kast een torenvalk gebroed. De kast is echter bedoeld voor de slechtvalk, die ook jaarlijks op en rond het terrein van Twence wordt waargenomen. De slechtvalk behoort tot de groep vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is. Bij negatieve effecten van de nestlocatie bijvoorbeeld door verstoring, kan een ontheffing noodzakelijk zijn, voordat de werkzaamheden of ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Vooralsnog zijn er echter geen plannen om aan de huidige situatie iets te wijzigen en is het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk.

Samengevat wordt geconcludeerd dat het nieuwe bestemmingplan 'Boeldershoek 2018' naar verwachting niet leidt tot negatieve effecten op aanwezige beschermde soorten in de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming lijkt de uitvoerbaarheid van het nieuwe bestemmingsplan niet in de weg te staan.

Tot slot

Een bijzonder aandachtspunt in de Wet natuurbescherming is de aanwezigheid van nestelende en broedende vogels. Het verstoren van nesten en legsels is niet toegestaan en een ontheffing kan hier niet voor worden verleend. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden (zoals sloop, kap etc.) buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd, als de vogels klaar zijn met nestelen en het nest zijn functie heeft verloren. Dit met uitzondering van een kleine groep vogels waarvan het nest een jaarronde bescherming geniet, omdat de vogels van dit nest het gehele jaar gebruik maken. Voor het broedseizoen wordt in de wet geen termijn of periode genoemd. Over het algemeen wordt echter de periode van 1 maart tot 15 juli beschouwd als broedseizoen, waarbij wordt opgemerkt dat sommige vogelsoorten het gehele jaar door nestelen, dus ook buiten genoemde periode. Een optie is natuurlijk ook om de ontwikkelingslocatie buiten het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels, waardoor ook in het broedseizoen kan worden gewerkt. Wel dient men alert te zijn op typische pionier soorten, zoals de kleine plevier, die juist wordt aangetrokken door kale, onbegroeide bouwterreinen.

Literatuur

Lubbers, G., 2015. *Soortmanagementplan Tweekelo – eindrapport*. Eelerwoude, Goor.

Lubbers, G., 2018. *Actualisatie flora- en faunaonderzoek Twence, locatie Boeldershoek 2017*. Eelerwoude, Goor.